

POSTANOWIENIE

5 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

na posiedzeniu niejawnym 5 grudnia 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa Ł. S.A. w Ł.
przeciwko Bankowi S.A. w K.
o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,
na skutek skargi kasacyjnej Ł. S.A. w Ł.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 28 marca 2024 r., I AGa 249/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od Ł. S.A. w Ł. na rzecz Banku S.A. w K. 12 500 (dwanaście tysięcy pięćset) zł kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia zobowiązanemu.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 7 lipca 2023 r., XC C 96/23, Sąd Okręgowy w Łodzi pozbawił w całości wykonalności tytuł wykonawczy: akt notarialny sporządzony 27 września 2018 roku i zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Łęczycy z 13 września 2022 r.

Wyrokiem zaskarżonym skargą kasacyjną Sąd Apelacyjny w Łodzi zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji i oddalił powództwo.

Sąd drugiej instancji ustalił, że 5 września 2013 r. powodowy kredytobiorca zawarł z pozwanym bankiem umowę wieloproduktową, na mocy której otrzymał do dyspozycji limit kredytowy i kredyt odnawialny. Pismem z 5 kwietnia 2018 r. bank wezwał kredytobiorcę do zapłaty w nieprzekraczalnym terminie 14 dni roboczych przeterminowanych należności i poinformował o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Pismem z 27 kwietnia 2018 r. bank odrzucił wniosek kredytobiorcy o restrukturyzację przez rozłożenie na raty po 100 000 zł z trzymiesięczną karencją i wypowiedział umowę kredytu. Jednak 31 sierpnia 2018 r. strony zawarły umowę restrukturyzacyjną, przewidującą spłatę do 31 grudnia 2023 r., w której ustalono warunki i sposób spłaty zobowiązania. Strony postanowiły, że w przypadku naruszeń bank może wypowiedzieć umowę restrukturyzacyjną w całości lub w części, a wtedy podstawą dochodzenia roszczeń jest umowa kredytowa. Aneksami do umowy restrukturyzacyjnej strony zmieniły treść umowy w zakresie zasad spłaty długu, odsetek i prowizji, harmonogramu spłat, a także wysokości długu, która zostanie umorzona w przypadku prawidłowej spłaty reszty długu na warunkach określonych w umowie. Termin płatności ostatniej raty 31 grudnia 2023 r. nie uległ zmianie.

Bank 17 marca 2022 roku wypowiedział w całości umowę restrukturyzacyjną z zachowaniem 14 dniowego okresu wypowiedzenia, liczonego od dnia następnego po dniu doręczenia wypowiedzenia. Jako przyczynę wypowiedzenia wskazał brak wpłaty jakiegokolwiek należności na rzecz banku. Postanowieniem z 13 września 2022 roku Sąd Rejonowy w Łęczycy nadał klauzulę wykonalności aktowi notarialnemu z dnia 27 września 2022 roku, co do zapłaty przez kredytobiorcę na rzecz banku 19 233 592,37 zł.

Sąd drugiej instancji uznał, że umowa restrukturyzacyjna miała charakter ugody. Strony ustaliły, że umowa restrukturyzacyjna nie jest aneksem do umowy kredytu i nie stanowi odnowienia zobowiązania klienta z tytułu umowy kredytowej w rozumieniu art. 506 k.c., a jedynie reguluje spłatę długu. Ponieważ umowa kredytowa została skutecznie wypowiedziana przez bank, umowa restrukturyzacyjna dotyczyła rozłożenia na raty spłaty wymagalnego już zadłużenia kredytobiorcy z tytułu wypowiedzianej umowy oraz warunkowego umorzenia części zobowiązania. Obowiązek z art. 75 c pr.bank. dotyczy tylko umowy kredytowej, ma

bowiem umożliwić kredytobiorcy utrzymanie w mocy umowy kredytu zawartej z bankiem. Nie dotyczy zaś utrzymania w mocy dalszej umowy ugody, związanej z wymagalną już wierzytelnością wynikającą z umowy kredytowej.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący kredytobiorca uzasadnił wystąpieniem istotnego zagadnienia prawnego: czy do wypowiedzenia umowy restrukturyzacyjnej, określającej zasady spłaty zobowiązań z tytułu wypowiedzianej umowy kredytu, stosuje się art. 75c ust. 1-5 pr. bank.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podstawą wypowiedzenia umowy kredytu jest art. 75 ust. 1 pr.bank. Artykuł 75c pr.bank. nie zmienia podstaw wypowiedzenia umowy, a jedynie nakazuje poprzedzić wypowiedzenie umożliwieniem rokowań co do restrukturyzacji. Nie można wykluczyć, że w wyniku rokowań restrukturyzacyjnych zostanie zawarty aneks do umowy kredytu, czyli nastąpi jedynie zmiana umowy kredytu (np. przez zmniejszenie rat i wydłużenie okresu kredytowania). W takim przypadku postawienie całego zadłużenia w stan wymagalności wymagałoby wypowiedzenia zmienionej umowy kredytu.

Jednak co do zasady umowa restrukturyzacyjna jest ugodą w rozumieniu art. 917 k.c., mającą zapewnić spłatę zadłużenia powstałego na skutek wypowiedzenia kredytu, lecz nie zmienia treści umowy kredytu. Ugoda tego rodzaju zazwyczaj - w miejsce obowiązku spłaty niezwłocznie pozostałej części kredytu - wprowadza obowiązek spłaty tej samej sumy rozłożony na raty, niekiedy z możliwością umorzenia części długu w przypadku terminowego wykonywania ugody.

Po tych uwagach ogólnych co do porozumień restrukturyzacyjnych należy przejść do porozumienia restrukturyzacyjnego stron z 31 sierpnia 2018 r. Porozumienie to zostało zawarte już po wypowiedzeniu umowy kredytu i bank nie wycofał się z tego wypowiedzenia (ani nie cofnął go, a nie uznał za nieskuteczne). Zatem ugoda dotyczyła zobowiązania powstałego na skutek wypowiedzenia umowy kredytu, czyli niezwłocznej spłaty niespłaconej części kredytu. Strony postanowiły, że porozumienie nie stanowi odnowienia, lecz jest zawartym w trybie art. 75c pr.bank. porozumieniem regulującym spłatę długu (domyślnie: powstałego na

skutek wypowiedzenia kredytu). Dodatkowo strony zgodnie oświadczyły, że obowiązek z art. 75c pr.bank. został wykonany, czyli nie przewidywały ponownego wykonania tego obowiązku. Zapis w porozumieniu, iż w przypadku wypowiedzenia porozumienia podstawą dochodzenia roszczeń jest umowa kredytowa, oznaczał, że w takim przypadku wygaśnie porozumienie restrukturyzacyjne i tym samym ponownie staje się wymagalne roszczenie o zwrot kredytu, powstałe na skutek wciąż pozostającego w mocy wypowiedzenia z 27 kwietnia 2018 r.

Zagadnienie prawne, stanowiące podstawę wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie występuje w sprawie. Zagadnienie to wystąpiłoby, gdyby strony zamiast ugody zawarły aneks do umowy kredytu, czyli uznały wypowiedzenie kredytu za niebyłe, i jedynie zmodyfikowały treść umowy kredytu. W takim przypadku rzeczywiście powstałoby zagadnienie, czy wypowiedzenie umowy kredytu, zmienionej na skutek wniosku kredytobiorcy o restrukturyzację, także wymaga umożliwienia złożenia wniosku o restrukturyzację. Jednak strony zawarły ugodę zmieniającą treść obowiązku natychmiastowej spłaty wypowiedzianego kredytu i na dodatek oświadczyły, że ugoda ta jest restrukturyzacją, o której mowa w art. 75c pr.bank.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ k.p.c. odmówił przyjęcie skargi do rozpoznania.

Na podstawie art. 98 k.p.c. bankowi przysługuje od skarżącego zwrot kosztów sporządzenia odpowiedzi na skargę kasacyjną w wysokości stawki minimalnej określonej w stosowanym odpowiednio § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Min. Sprawiedl. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

(M.M.)

[a.ł]

